Gemeente Amsterdam

Sportplan 2013 - 2016

Colofon

Uitgave
Gemeente Amsterdam
Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
Afdeling Sport

Weesperstraat 101
Postbus 1840
1000 BV Amsterdam

E-mail sport@amsterdam.nl
Tel 020 2518236

Foto omslag
Tom Elst

Vormgeving
Monique de Vries
Afdeling Communicatie

Sportplan 2013 - 2016

Gemeente Amsterdam

Beleidsbrief Sportplan 2013 – 2016

INLEIDING

Wat is de staat van Amsterdam Sportstad?

In 2009 hebben we stevig koers gezet richting een sportiever en gezonder Amsterdam. De cijfers van vandaag zijn niet ongunstig. Meer dan zeven op de tien kinderen en jongeren sport elke week. Ook volwassen Amsterdammers weten de weg naar sportfaciliteiten te vinden.[1]

Maar de koers is nog niet gereden. Er is de komende jaren nog genoeg te doen. Bijna drie van de tien kinderen en jongeren lijdt aan overgewicht. Vier van de tien volwassenen is te zwaar. De verschillen in levensverwachting tussen hoog- en laagopgeleiden zijn nog steeds erg groot en lijken ook voor de jongste generaties niet af te nemen. Obesitas komt onder de jeugd in achterstandswijken significant meer voor. Ook hun ouders en risicogroepen zoals 65-plussers en gehandicapten verdienen extra aandacht.

Komende vier jaar zullen we ons daarom duidelijker richten op de mensen die een zetje in de rug kunnen gebruiken. Dat doen we door bewegen en sport onderdeel te maken van hun leefomgeving, door hen in aanraking te brengen met verschillende soorten sport en door goede faciliteiten te bieden. Anders gezegd, we verlagen de drempels, inspireren en faciliteren om mensen te bewegen in beweging te komen.

Amsterdam heeft de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in sport. De stad is met haar (top)sportevenementen en verbeterde sportinfrastructuur hard op weg een sportstad van formaat te worden. De tijd is daarmee rijp om de achterblijvende minderheid te gaan halen, het gat dicht te rijden en hen in de slipstream mee te nemen. Met extra aandacht voor de risicogroepen willen we de komende vier jaar van Amsterdam een vitalere stad maken, waar alle Amsterdammers deel van uitmaken.

Wat hebben we de afgelopen vier jaar gedaan?

Het volledige overzicht van acties en resultaten is te vinden in bijlage 2. Op hoofdlijnen hebben we de volgende resultaten geboekt.

[1] Sportparticipatie cijfers monitor 2009: 18-34 jaar 69%; 35-54 jaar 57%; 55+: 51%

Het aantal scholen dat sport en bewegen aanbiedt aan haar leerlingen is fors gegroeid. Meer scholen hebben een vakleerkracht, naschools sportaanbod, een eigen (school)sportvereniging en/of nemen deel aan een of meerdere van de sport- en bewegingsstimuleringsprogramma's.

Er is geïnvesteerd in de faciliteiten voor volwassenen. In samenwerking met de stadsdelen hebben we beweegprogramma's gesubsidieerd en begeleiders opgeleid. Het sportstimuleringsbeleid voor gehandicapten en chronisch zieken hebben we voortgezet.

Afgelopen jaren zijn verschillende prestigieuze topsportevenementen door Amsterdam binnengehaald en ondersteund. De belangrijkste voor de komende jaren zijn de Europa League (voetbal) Finale in 2013, het WK Roeien 2014 (inclusief het WK aangepast roeien), het WK Beachvolleybal in 2015 en het EK Atletiek in 2016. Met deze toernooien en side-events creëren we een aspiratieniveau en laten we sport tot de verbeelding spreken bij alle Amsterdammers. Nadruk ligt hierbij op de zeven focussporten voetbal, atletiek, zwemmen, roeien, hockey, basketbal en tennis. Ook hebben we met de oprichting van het Centrum voor Topsport en Onderwijs in Amsterdam de organisatie voor de topsport en talentontwikkeling verder geprofessionaliseerd.

De sportinfrastructuur is beter toegerust om alle Amsterdammers te bedienen. Bestaande accommodaties zijn opgeknapt en worden efficiënter benut. Het aanbod is uitgebreid, bijvoorbeeld met een sportpark op IJburg en daarnaast hebben we het beheer of subsidiëring van enkele specifieke accommodaties zoals Sportpark Amsterdamse Bos met het Wagener Stadion en de Bosbaan, de Sporthallen Zuid en de Jaap Edenbaan voortgezet.

Wat gaan we de komende vier jaar anders doen?

Veel van het beleid en ontwikkelde programma's zetten we de komende jaren voort. Maar er veranderen ook zaken.

De Olympische Ambitie is komen te vervallen. Het bijbehorende programmabureau is opgeheven. Dit betekent niet dat we al onze ambities overboord gooien. Ook zonder de Olympische Spelen naar Amsterdam te willen halen, blijven we ons de komende jaren hard inzetten om de Amsterdamse sport op een hoger niveau te brengen. De activiteiten op het gebied van Breedtesport & Sportstimulering, Topsport & Evenementen en Accommodaties gaan door. We richten ons meer op sportstimulering, maar verliezen het belang van topsport niet uit het oog.

Het binnenhalen van topsportevenementen is daarmee geen doel op zich. Ze staan in dienst van de breedtesport, economie en citymarketing. Dit sluit aan bij onze missie om alle Amsterdammers te bewegen tot een gezonde levensstijl. Daarom zullen we ons de komende jaren meer nog dan voorheen richten op risicogroepen: de jeugd in achterstandswijken en hun ouders, 65-plussers en mensen met een handicap. Met extra aandacht en op hen toegesneden buurtaccommodaties willen we sport en bewegen onderdeel maken van hun dagelijks leven.

V I S I E

Wat zien we voor ons?

We zien een vitale stad voor ons, waarin jong en oud, hoog- en laagopgeleid, van Centrum tot Nieuw West, toegang hebben tot sportfaciliteiten in de buurt en daar gebruik van maken. Of je nu topsporter bent of amateur, een beperking hebt of geen beperking, veel sport of net begint. We zien een gezonde stad voor ons, waarin alle Amsterdammers voldoende bewegen. Op alle niveaus, in elke wijk.

Er zijn verschillende redenen waarom we hard werken om deze visie werkelijkheid te maken. Als stad willen we iedereen die wil sporten en bewegen de mogelijkheid bieden om dat te doen. Maar we stimuleren beweging en sport actief, omdat vitaliteit de weerbaarheid, het welzijn en de welvaart bevordert van stad en bewoners.

Sport leert mensen spelenderwijs samen te werken en met elkaar een doel te verwezenlijken. Het zorgt voor interactie, een sociaal netwerk en tegelijkertijd voor contact met mensen buiten de directe kring. Elke vorm van sport gaat gepaard met verplichtingen en verantwoordelijkheden. Met regels en discipline. Het dwingt tot het nakomen van afspraken met jezelf en anderen. Al deze zaken dragen bij aan de sociale ontwikkeling en het zelfvertrouwen van mensen. Naast persoonlijke groei verbetert sport de conditie, wat het lichaam fit maakt en de geest lenig. Vergroting van de weerbaarheid van Amsterdammers werkt door op tal van terreinen. In de klas en op straat, in de kroeg en op het werk.

Nauw verwant daaraan is de bevordering van het welzijn van de stad. Onder de jeugd en jongeren zijn overgewicht en obesitas een groeiend probleem. Bij volwassenen zijn depressie, hart- en vaatziekten relatief veel voorkomende aandoeningen. Sport en beweging vormen veelal effectieve remedies. Sporten bij een sportschool of -vereniging helpt tevens sociale isolatie tegen te gaan.

Een vitale bevolking vertaalt zich eveneens in de welvaart van de stad. Het heeft een positief effect op de zorgkosten en het beroep op de zorgverlening. Zeker in het licht van de vergrijzing is dit geen overbodige luxe. Ook de economische prestaties zijn gebaat bij gezonde Amsterdammers. Een goede conditie vergroot het concentratievermogen en de productiviteit, gaat ziekteverzuim tegen en verhoogt de mentale weerbaarheid.

En het effect reikt verder dan de stadspoorten. Amsterdam is bezig zich een plaats te verwerven als internationale sportstad. Beelden van grote toernooien gaan de hele wereld over. Met deze publiciteit vormen ze een belangrijk ingrediënt van de citymarketing.

Het groeiende belang van sport zet aan tot toonaangevende sportwetenschappelijke en sportmedische initiatieven. Ook deze helpen de stad zich internationaal te profileren.

Om al deze redenen werken we hard aan een vitale stad, waarin alle Amsterdammers voldoende bewegen. Omdat het de weerbaarheid versterkt, het welzijn vergroot en de welvaart verhoogt. Omdat het Amsterdam steviger in zijn schoenen laat staan. Dat is wat we voor ons zien. Dat is waar we de komende vier jaar hard aan willen werken.

AANPAK EN PRIORITEITEN

Hoe gaan we te werk en waar zetten we op in?

Vele Amsterdammers sporten regelmatig [2]. Natuurlijk blijven we hen ondersteunen met goede voorzieningen. Maar daarnaast zijn er nog te veel Amsterdammers die te weinig bewegen en extra aandacht nodig hebben. Mensen hebben een eigen verantwoordelijkheid, en we zullen hen daar op aanspreken. Maar we kunnen niemand dwingen. Mensen stimuleren kunnen we wel. Door sport in de leefsfeer te brengen, door te inspireren en te faciliteren. Zodat sport en beweging natuurlijkerwijs onderdeel gaan uitmaken van het leven van alle Amsterdammers.

Om dit bereiken hebben we vier prioriteiten gesteld: Meer Amsterdamse jeugd laten sporten, waarbij we ons vooral richten op de kinderen en jongeren uit achterstandswijken. Meer Amsterdamse volwassenen laten sporten, waarbij we extra aandacht besteden aan mensen uit achterstandswijken, 65-plussers en gehandicapten. Sporten voor meer mensen mogelijk maken door te zorgen voor voldoende en goed toegankelijke faciliteiten in elke buurt. En topsport. Omdat topsport mensen inspireert, de

[2] Sportparticipatie cijfers monitor 2009: 18-34 jaar 69%; 35-54 jaar 57%; 55+: 51%

zichtbaarheid van sport vergroot en bijdraagt aan de internationale aantrekkingskracht van de stad.

Meer Amsterdamse jeugd laten sporten
De jeugd kunnen we goed bereiken door scholen te stimuleren om sport en beweging op te laten nemen in hun aanbod. Afgelopen jaren hebben we een aantal schoolprogramma's ontwikkeld, gericht op het terugdringen van overgewicht en bevordering van een gezonde leefstijl. Daar hoort kennismaking met een of meerdere van de zeven focussporten bij. Komende jaren zullen we in samenwerking met scholen veel van onze activiteiten voortzetten en uitbreiden.

Aanpak Gezond Gewicht
Ruim een kwart van de tienjarige Amsterdamse kinderen is te zwaar. Afgezet tegen het landelijk gemiddelde telt Amsterdam twee keer zoveel kinderen met overgewicht en obesitas. Deze cijfers zijn te hoog. Om dit terug te dringen is een aanpak nodig waarin verschillende gemeentelijke diensten, ouders en kinderen samenwerken.

De Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht heeft tot doel om ieder kind in staat te stellen op gezonder gewicht te komen en te blijven. Dat doen we onder meer door kinderen tot structurele gedragsverandering te bewegen. In de aanpak zijn verschillende programma's ondergebracht die zich richten op bevordering van beweging en gezond eten. We brengen alle relevante partijen, zoals de kinderen en jongeren zelf, de ouders, professionals en organisaties bij elkaar om samen dit doel te verwezenlijken. Het programmateam van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht bestaat uit medewerkers van verschillende gemeentelijke diensten. Eind 2012 zijn zij begonnen met het ontwikkelen van de aanpak. In het voorjaar van 2013 wordt het programmaplan voorgelegd aan het college en vervolgens aan de gemeenteraad.

Om bewegen onder de jeugd te bevorderen, zullen we moeten beginnen met kinderen leren goed te bewegen. Gymnastiek is een leervak dat vakleerkrachten vereist. Komende jaren zal het aantal uren bewegingsonderwijs onder leiding van een daarvoor opgeleide leerkracht worden uitgebreid. We vragen scholen bijles gym (Motorisch Remedial Teaching) in hun programma op te nemen, zodat de achterblijvers de achterstand kunnen inlopen. Het programma Jump-in voorziet in oudervoorlichting over gezonde voeding en combineert dat met gezond lunchen op school, water drinken in plaats van gezoete dranken en meer bewegen. Bovendien willen we ouders de komende jaren meer aanspreken op hun rol bij het sporten en bewegen van hun kind. Topscore DOiT bevordert gezonde voeding op school en besteedt aandacht aan een actieve leefstijl. Ook past het waar nodig de omgeving van de school aan om gezond eten en bewegen

makkelijk te maken. Waar nodig verschaft het behandelmaatregelen voor kinderen met obesitas.

Om buiten de school bewegen te bevorderen zetten we in de achterstandswijken Buurtsportcoaches in en richten we de openbare ruimte zodanig in dat deze uitnodigt tot buitenspelen en sporten. Maar ouders en kinderen zijn ook zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid. Kinderen moeten behalve sporten ook meer (buiten) spelen en op de fiets of lopend naar school. Het vergroten van het inzicht in de eigen mogelijkheden is daarom een rode draad in de aanpak Gezond Gewicht.

Combinatiefunctionarissen

Naast het terugdringen van overgewicht onder de Amsterdamse jeugd willen we reguliere sportbeoefening onder scholieren verhogen. Dat doen we onder meer met combinatiefunctionarissen. Zij stimuleren de doorstroom van het naschoolse sportaanbod naar sportverenigingen. Hun inzet is effectief gebleken. Om dit zo te houden, zullen zij zich bij voorkeur richten op basisscholen en VO-scholen waar minder dan 50% van de kinderen lid is van een sportvereniging[3]. Daarmee nuanceren we de doelstelling uit het Sportplan 2009-2012 om op alle basisscholen naschoolse sport te bieden. Met de voortzetting van de regeling zijn de combinatiefunctionarissen uitgebreid met buurtsportcoaches. Buurtsportcoaches zijn breder inzetbaar dan alleen in het onderwijs, bijvoorbeeld in de sectoren zorg en welzijn. Wel moet er net als bij de combinatiefunctionarissen een relatie zijn met sport en bewegen.

Faciliteiten in de buurt

Een andere koerswijziging is dat we ons meer gaan richten op het bieden van faciliteiten in de buurt. Een drempel die doorstroom naar sportaanbieders in de weg staat, is dat kinderen afhankelijk zijn van de tijd en wil van hun ouders om hen te brengen en te halen. Daarnaast werkt niets zo goed als een sprekend voorbeeld. Door te zorgen voor voldoende geschikte accommodaties en sportverenigingen in de buurt, raken kinderen automatisch bekend met sport en maken we de jeugd minder afhankelijk. Omdat zeker in achterstandswijken ook geld een belemmering kan vormen om aan sport te doen, betrekken we de uitvoerders van de gemeentelijke scholierenregeling en het particuliere Jeugdsportfonds bij deze omgevingsgerichte aanpak.

[3] Voor kinderen tot 12 jaar stellen we lidmaatschap van een sportvereniging als doel, voor jongeren v.a. 12 jaar en voor kinderen uit het speciaal onderwijs kan dat ook een andere sportaanbieder zijn waar je wekelijks kunt sporten.

Kennismaking met sporten

Hoewel dit belangrijke stappen zijn, is er vaak meer nodig om jeugd te bewegen om te gaan sporten. Ons beleid richt zich daarom ook op laagdrempelige kennismaking met breedtesport. Dat doen we op verschillende manieren. We gaan door met het jongerensportprogramma Topscore en sportstimulering voor 4 tot 12-jarigen. Leerlingen in het voortgezet onderwijs kunnen na schooltijd kennismaken met een of meer van de 15 takken van sport, trainingen volgen, aan competitie deelnemen en evenementen bezoeken. Leerlingen in het basisonderwijs komen in aanraking met sport door kennismakingslessen tijdens gymles. Alle scholen voor basisonderwijs kunnen hier aan meedoen, op voorwaarde dat de lessen door een vakdocent bewegingsonderwijs gegeven worden. Topsportverenigingen en de Stichting Topsport Amsterdam geven jongeren met talent de mogelijkheid zich verder ontplooien.

Topsport en side-events

Bij topsportevenementen organiseren we side-events. Door extra ondersteuning via clinics, trainingen en lesbrieven bij de evenementen, krijgen jongeren een goed beeld van verschillende sporten. Daarnaast blijven we stedelijke breedtesportevenementen organiseren en ondersteunen, zoals de Amsterdamse Olympische Dagen, de feestelijke afsluiting van het seizoen van schoolsportactiviteiten. Tijdens de schoolvakanties organiseren we op diverse plekken in de stad en samen met de stadsdelen de vakantieactiviteiten voor de jeugd, met veel sport en bewegen. De stadsdelen organiseren toernooien en evenementen in de buurt.

Meer Amsterdamse volwassenen laten sporten

Veel volwassen Amsterdammers vinden zelf hun weg in het uitgebreide Amsterdamse sportaanbod. Zij maken gebruik van de sportfaciliteiten in de openbare ruimte, zijn lid van een sportvereniging of zijn wekelijks te vinden in een van de commerciële sportscholen. Ook steeds meer bedrijven bieden hun medewerkers bewegings- en sportmogelijkheden.

Maar er is nog werk aan de winkel. Uit de Gezondheidsmonitor 2012 blijkt dat vier van de tien volwassen Amsterdammers te zwaar is. In de achterstandswijken ligt dat aantal nog hoger. Overgewicht kan grote consequenties hebben voor de lichamelijke en psychische gezondheid. Het vergroot de kans op diabetes mellitus, hart- en vaatziekten en depressie. Ongezonde voeding en te weinig bewegen is dan ook mede de reden van het grote verschil in levensverwachting tussen laag- en hoogopgeleiden. Daarbij heeft de gezondheid veelal direct invloed op de mate waarin iemand meedoet met het sociale Amsterdamse leven. Naast een hogere levensverwachting, zorgen beweging en sport dus ook voor de verbetering van de kwaliteit van leven.

Risicogroepen, zoals 65-plussers, mensen uit achterstandswijken en gehandicapten, verdienen daarom extra aandacht. Maar we willen ons ook richten op een specifieke groep gezonde Amsterdammers. We zien dat vooral ouders tussen de 35 en 55 jaar met (thuiswonende) kinderen door tijdgebrek weinig sporten. In 2016 moet de sportparticipatie ook onder deze groep omhoog zijn gebracht.

Leefstijlinterventies

In nauwe samenwerking met de verschillende portefeuilles (Sport, Zorg, Wmo) en de stadsdelen, sportaanbieders en zorgverzekeraar AGIS dringen we overgewicht terug met het programma *Aanpak Gezond Gewicht.* Onderdeel hiervan zijn verschillende leefstijlinterventies. Risicogroepen krijgen advies en voorlichting over alle factoren die van invloed zijn op het gewicht, zoals voeding en leefstijl. Ook voorziet de benadering in ondersteuning bij beweegactiviteiten, die uitgevoerd kunnen worden bij een sportvereniging, een commerciële sportschool of een andere laagdrempelige sportaanbieder in de buurt.

Deze leefstijlinterventies is in een aantal stadsdelen geïntroduceerd. Daarvoor zijn begeleiders opgeleid. Het veld is echter nog sterk in beweging. Komende jaren zullen we dit aanbod met al onze partners, zoals stadsdelen, sportaanbieders en de eerstelijnszorg, verder vormgeven. Net als bij de jeugd richten we ons hierbij vooral op de achterstandswijken en is de ambitie om het lokale sport- en beweegaanbod uit te breiden. We zetten, aansluitend op het rijksbeleid, buurtsportcoaches in. Sportaanbieders kunnen actieplannen indienen om mensen te bereiken die weinig sporten en bewegen. De *menukaart Sport en Bewegen*[4] die in opdracht van het ministerie van VWS is opgesteld, is daarbij een bruikbaar middel. Een groot aantal Amsterdamse sportaanbieders heeft - met hulp van de gemeente - met succes een beroep op deze regeling gedaan.

65-plussers

Met het stijgen van de leeftijd, nemen de gezondheidsproblemen toe en de maatschappelijke participatie af. Al vergrijst Amsterdam minder snel dan de rest van Nederland, toch hebben we 90.000 65-plussers in de stad. Hun aantal in Amsterdam stijgt de komende jaren met ruim 2000 per jaar, het aantal 75-plussers met circa 850 per jaar. Ook voor deze doelgroep zetten we buurtsportcoaches in.

[4] Dit is een database met interventies waarvan bewezen is dat deze effectief zijn, met informatie over de praktische toepasbaarheid.

Voor ouderen is het belangrijk dat ze kunnen sporten en bewegen in de buurt en dat de locaties goed toegankelijk zijn. Ook het Rijk richt zich daarom op de bevordering van de buurtsport. Amsterdam heeft een uitgebreid netwerk van kleinschalige sportvoorzieningen waar kan worden gesport. Samen met de stadsdelen inventariseren wij hoe deze voorzieningen worden gebruikt (inclusief gymlokalen). Waar nodig doen we voorstellen ter verbetering. Hierin nemen we ook de niet-kleinschalige accommodaties zoals sporthallen, sportparken en zwembaden mee.

Mensen met een beperking

Van oudsher heeft Amsterdam veel aandacht voor de sportmogelijkheden van gehandicapten en chronisch zieken. De centrale stad zorgt dat sporten voor mensen met een beperking niet duurder is dan voor mensen zonder een beperking. We verlenen subsidies onder meer voor evenementen en vervoer. Er is geld beschikbaar voor het vervoer naar uitwedstrijden in competitieverband. Voor reguliere sportbeoefening kan men gebruik maken van het aanvullend openbaar vervoer (AOV).

Streven is de gehandicaptensport een zelfde status te bezorgen als de focussporten. Dat betekent hoger op de politieke agenda, breed stimuleren, goed faciliteren en aandacht voor toptalenten en evenementen. Komende jaren zal topsport en talentherkenning meer aandacht krijgen. Want ook hier inspireert topsport en zorgt het voor meer sportdeelname.

Overige volwassenen

De groepen gezonde volwassen Amsterdammers die te weinig sporten en bewegen proberen we met goede communicatie hiertoe te stimuleren. Zodat beter inzichtelijk wordt waar en hoe ze zelfstandig kunnen sporten. Wij ondersteunen de jaarlijkse Nationale Sportweek met tal van activiteiten en evenementen voor Amsterdammers. Grote evenementen zoals het WK Amsterdam en de Copa Amsterdam – omlijst met tal van sportactiviteiten voor groot en klein - hebben eveneens een belangrijke promotionele waarde. Tot slot kunnen sportaanbieders aanbod ontwikkelen voor de ouders die hun kinderen komen brengen, waardoor ze worden uitgenodigd om ook zelf te gaan sporten.

Sporten voor meer mensen mogelijk maken

De derde prioriteit die we ons voor de komende jaren hebben gesteld is te zorgen voor goede toegankelijke en veilige sportfaciliteiten in elke buurt. Amsterdam is redelijk goed uitgerust met sportverenigingen, parken, Cruijff Courts, Krajicek playgrounds, commerciële sportscholen en zwembaden. Maar sommige buurten zijn minder bedeeld dan andere en niet alle faciliteiten worden even efficiënt benut. Wij werken aan

voldoende en goed toegankelijk aanbod in elke buurt. Zodat mensen makkelijk doorstromen van recreatief bewegen naar breedtesport.

Op dit moment is één op de vijf Amsterdammers lid van een sportvereniging[5]. Landelijk ligt dit percentage rond de 30%. In 2016 moet de Amsterdamse deelname fors omhoog zijn gebracht. Daarnaast is het zaak dat de mensen die een sport beoefenen, dat blijven doen. Verenigingen slagen er niet altijd in om hun leden vast te houden. We zien dat zeker pubers vanaf 15 jaar relatief veel afhaken. Dit verdient onze aandacht en die van verenigingen. Nieuwe vormen van lidmaatschap, een divers sportaanbod, een gevarieerd ledenbestand en inleving in de behoefte van leden kan dit tij keren. Een goede stap voorwaarts is de verbinding die combinatiefunctionarissen leggen tussen gemeentelijke sportstimuleringsprogramma's en sportverenigingen. Waar nodig verbeteren we de bestuursstructuur van verenigingen. Bijvoorbeeld met verenigingsadvisering en/of bestuurscoaching. Uiteindelijk zal dit ook bijdragen aan een veilig sportklimaat.

Betere voorzieningen in de openbare ruimte

Afgelopen jaren is de openbare ruimte aangepast zodat deze meer uitnodigt tot sporten en bewegen. Er zijn Cruijff Courts aangelegd, looproutes aangegeven en fitnesstoestellen door de stad geplaatst. We gaan hiermee door, waarbij onze aandacht voornamelijk uitgaat naar achterstandswijken. Ook de initiatieven van de stadsdelen om braakliggende terreinen tijdelijk om te bouwen tot sportplaats, ondersteunen we van harte.

Een speciaal project is de *Sportas*. In het gebied tussen het Olympisch Stadion en het Wagener Stadion in het Amsterdamse Bos zijn tal van sportvoorzieningen en ruimte voor topsport- en breedtesportevenementen. Komende jaren willen we in samenwerking met alle betrokken partijen de *Sportas* nog duidelijker positioneren als sportgebied.

Efficiënter gebruik van bestaande faciliteiten

Amsterdam beschikt over een uitgebreid palet aan accommodaties, maar ze worden niet altijd ten volle benut. Conform het initiatiefvoorstel van raadslid Van Roemburg gaan we de centrale verhuur van sportaccommodaties verder uitbreiden.
Door ook het exploitatie- en tarievenbeleid centraal te regelen krijgen we beter zicht op welke faciliteiten wanneer gebruikt worden en hoe we dit kunnen optimaliseren.

In het Sportplan 2009-2012 onderkenden we het belang van een hoge dichtheid van kleinschalige sportvoorzieningen. Hieronder kunnen ook zalen en lokalen vallen die geen expliciete publieke sportfunctie hebben. Samen met de stadsdelen, die vaak het overzicht

[5] Om precies te zijn: 19% volgens de sportmonitor 2009

hebben over deze voorzieningen, inventariseren we het lokale aanbod en doen we, waar nodig, voorstellen om de accommodaties efficiënter te gebruiken. Onderdeel daarvan is dat we met de stadsdelen en schoolbesturen nieuwe afspraken maken over de verhuur en verdeling van gymnastieklokalen en de daarbij gehanteerde tarieven. Bij het plannen van de openbare ruimte houden we meer rekening met dubbelfuncties. Het is niet altijd nodig om een volledige sporthal te ontwikkelen. Het kan zijn dat de schoolgymzaal of een zaal in een wijkcentrum genoeg capaciteit biedt.

Ook voor sportparken geldt dat deze efficiënter geëxploiteerd kunnen worden. Het aantal kunstgrasvelden is toegenomen, maar de capaciteit kan efficiënter benut worden. Afgelopen jaren hebben we al geëxperimenteerd met een nieuwe verhuursystematiek van sportvelden aan sportverenigingen. We verhuren een veld niet langer voor een volledig seizoen, maar alleen voor de dagdelen dat de club het daadwerkelijk nodig heeft en gebruikt. Op de niet aan clubs verhuurde dagdelen is het veld beschikbaar voor losse verhuur, waardoor we de sportvelden efficiënter en intensiever kunnen gebruiken. Dit systeem breiden we uit naar meer sportparken.

In de verdeling van het zwemwater boeken we grote winst als alle zwembaden de aanvragen van sportverenigingen gezamenlijk verdelen. Samen met de KNZB en de stadsdelen, exploitanten en verenigingen ontwikkelen we een systeem om de indeling te verbeteren.

Uitbreiding van de faciliteiten

Bij de sportparken is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in kunstgras. Voor hockey en tennis bestaan er echter nog steeds tekorten[6]. Ondanks de aanleg van nieuwe hockeyvelden is er nog steeds behoefte aan groei. Een goede spreiding over de stad staat daarbij voorop. Voor tennis is er naast uitbreiding van het aantal banen veel winst te behalen door gebruik het hele jaar door mogelijk te maken. Een extra investering in de vervanging van verouderde toplagen door de overgang naar all weather courts willen wij graag ondersteunen op de locaties waar de behoefte groot is.

Er is nog behoefte aan enkele extra sporthallen[7]. We handhaven daarbij het uitgangspunt dat we alleen sporthallen realiseren als gebruik overdag (veelal door het onderwijs) is

[6] In het Amsterdamse Sportaccommodatieplan 2006 is op basis van de groeiprognoses voor hockey becijferd dat er minimaal 10 hockeyvelden extra nodig zijn. Daar zijn er weliswaar inmiddels zes van gerealiseerd, maar de groei van het aantal hockeyers is sindsdien veel groter geweest dan toen al werd aangenomen. Ook is er een tekort aan tennisbanen.

[7] Zie Sportaccommodatieplan 2006, waaruit bleek dat er nog een tekort aan ca. vier sporthallen was. Die capaciteit is sindsdien nog niet voldoende toegenomen.

gegarandeerd. We zoeken daarom consequent de samenwerking met scholen. Wij zijn bereid mee te investeren in niet-gemeentelijk eigendom als het gebruik door de georganiseerde sport en/of buurtsport in avonduren en weekend verzekerd is. We continueren de centrale indeling en verhuur, met mogelijke uitbreiding naar de uren overdag door de week. Bij de inrichting van nieuwe sporthallen willen we niet alleen de traditionele sporthaleisen volgen, maar ook kijken naar nieuwe, flexibele, vaak kleinschaliger gebruiksmogelijkheden.

Op IJburg is een zeer grote behoefte aan zwemwater voor zwemlessen voor de vele kinderen die daar (in een waterrijke omgeving) opgroeien. We onderzoeken momenteel de mogelijkheden om op het Centrumeiland een zwembad toe te voegen.

Veilig sportklimaat

Eind 2012 werd de wereld opgeschrikt door de dood van grensrechter Richard Nieuwenhuizen. De sportwereld werd op een vreselijke manier geconfronteerd met de uitwassen van het huidige klimaat op de velden. Natuurlijk gaat het hier om een uitzondering.

De schok die de dood van de grensrechter heeft veroorzaakt, heeft plaatsgemaakt voor bezinning. Maar ervaring leert dat met de tijd de bezinning wegebt. Wij zullen waakzaam moeten blijven om samen met de verenigingen geweld op de velden structureel uit te bannen.

Naast het leed dat de verharding op de velden met zich meebrengt, heeft het ook invloed op sportdeelname van mensen. Wanneer men geweld of discriminatie voorziet, is het niet gek dat mensen afhaken en hun sportambities bijstellen.

Leden moeten zich gedragen, maar verenigingen hebben zelf ook een verantwoordelijkheid. De aantrekkingskracht van een sportvereniging wordt mede bepaald door haar gastvrijheid, haar beleid, de maatregelen die het treft om ongewenst gedrag te voorkomen en de reactie op incidenten. Voor de uitvoering van het landelijk actieplan ‘Naar een veiliger sportklimaat’ wordt samengewerkt met alle sportpartners. Uitgangspunt is dat iedereen, van welke afkomst, achtergrond, leeftijd of seksuele gerichtheid dan ook, met of zonder beperking, in een veilige omgeving kan sporten.

Ook met organisaties die niet het predicaat vereniging hebben, waaronder vechtsportscholen, worden afspraken gemaakt voor een veilig sportklimaat.

Topsport

De top inspireert de basis, de basis voedt de top. Dat was het adagium van Sportplan 2009-2012. We blijven deze opvatting trouw. Ook na het wegvallen van het streven om de Olympische Spelen naar Amsterdam te halen. Topsport is van groot belang voor de economie. Het vergroot de nationale en internationale uitstraling en aantrekkingskracht van Amsterdam, helpt bij de contacten met het bedrijfsleven en draagt bij aan het vestigingsklimaat. Topsport biedt entertainment. En topsport inspireert.

Door hun grote zichtbaarheid kunnen topsportevenementen en –prestaties de jeugd en achterblijvers begeesteren. Wie kent niet het tafereel van voetballende kinderen op het pleintje, in Ajax en Nederlands elftal shirtjes gehuld, na die grote Champions League wedstrijd? De aanstekelijke werking van deze evenementen versterken we met laagdrempelige side-events.

De topsporters bieden wij het klimaat dat nodig is om prestaties te leveren van wereldniveau. Door topsporttalenten, topsporters, topsportverenigingen en sportbonden te ondersteunen, de benodigde topsportaccommodaties te helpen realiseren en topevenementen naar Amsterdam te halen.

Ondersteuning van topsporters en talentontwikkeling

Via het Olympisch Netwerk ondersteunt de Stichting Topsport Amsterdam topsporttalenten en topsporters met een NOC*NSF-status die in Amsterdam wonen en/of lid zijn van een Amsterdamse sportvereniging. Dit geldt ook voor topsporttalenten en topsporters met een beperking. Het CTO Amsterdam huisvest vijftien fulltime trainingsprogramma's van acht sportbonden en biedt talentvolle sporters de mogelijkheid om fulltime trainen te combineren met wonen en studeren. Amsterdamse topsportverenigingen die uitkomen op het hoogste nationale niveau en waarvan de tak van sport is aangesloten bij NOC*NSF, krijgen advies en begeleiding.

Sportwetenschappelijk onderzoek kan (aspirant-)topsporters helpen om te komen tot nog betere prestaties. De VU heeft samen met de Rijksuniversiteit Groningen, NOC*NSF en InnoSportNL het voortouw genomen bij de oprichting van het Netherlands Institute for Sports Science and Innovation (NISSI). Dit is een kennis- en innovatienetwerk dat het beste onderzoek en onderwijs in Nederland bundelt op het gebied van prestatieverbetering in de sport. Het NISSI krijgt een plek binnen het VU-kwartier, waarmee het bijdraagt aan de profilering van de Sportas. Voor gehandicapte sporters is door Reade en de VU Bewegingswetenschappen het Testcentrum Topsport in het Olympisch Stadion opgericht. Ter bevordering van de beschikbaarheid en kwaliteit van de Sportmedische hulp in Amsterdam koesteren en ondersteunen we daar waar mogelijk het

plan van de Amsterdamse Ziekenhuizen om een gezamenlijk Sportmedisch Ziekenhuis, liefst gekoppeld aan het NISSI te realiseren. Daarmee wordt de toegankelijkheid en kwaliteit van de sportmedische hulp, niet alleen voor alle Amsterdammers, maar ook voor (inter)nationale sporters verhoogd.

Topsportevenementen

Om de topsportevenementen ten dienste te laten zijn van de breedtesport richten we ons op onze focussporten en CTO-sporten. Maar ook evenementen die een economische meerwaarde hebben of voor citymarketing interessant zijn, komen in aanmerking. Daarnaast willen we topsporters met een beperking een podium bieden om in Amsterdam te presteren.

Naast onze steun aan jaarlijks terugkerende evenementen zoals de Amsterdam Marathon en Jumping Amsterdam, bieden we in de periode tot 2016 in elk geval ondersteuning aan de finale van de UEFA Europa League 2013, het EK Squash 2013 voor landenteams en de Major League Baseball Amsterdam Series 2014, WK Roeien 2014, WK Beachvolleybal 2015 (voorronde) en de EK Atletiek 2016. We zetten ons tevens in om een aantal sportevenementen in paralympische takken van sport naar Amsterdam te halen. Zo vindt in 2014 naast het WK Roeien tegelijkertijd het WK Aangepast Roeien plaats.

Om de aantrekkingskracht die van topsportevenementen uitgaat te verzilveren, koppelen we jaarlijks aan minimaal vier topsportevenementen een grootschalig programma van side-events voor o.a. de jeugd. Jeugd is gevoelig voor rolmodellen en topsporters zijn een belangrijke ambassadeur van hun sport. Wij vragen de Amsterdamse topsporters daarom om zich hiervoor in te zetten als hun trainingsschema dat toelaat. Op scholen, op pleintjes en velden en in sporthallen in de hele stad zijn er kennismakingsactiviteiten en toernooitjes voorafgaand en tijdens het evenement. Zowel voor kinderen als voor volwassenen. Voor docenten sport en bewegen laten we clinics verzorgen, waar nieuwe spel- en lesvormen worden gedemonstreerd. Er zijn ook activiteiten voor kinderen uit het speciaal onderwijs en volwassenen met een beperking.

Promotie

Veel topsportevenementen bereiken nog niet het grote publiek dat ze verdienen. Daarom vervullen ze ook nog niet altijd de inspirerende rol die wij voor ogen hebben. Wij willen bonden en verenigingen helpen meer bekendheid te geven aan topsportevenementen. Niet alleen aan de EK's en WK's, maar ook aan tal van andere interessante wedstrijden en toernooien op topamateurniveau. Met de Stichting Topsport Amsterdam, Amsterdam Marketing en desbetreffende sportbonden gaan we de bekendheid hiervan vergroten.

De Amsterdammers bereiken we met promotiemiddelen. Via de landelijke media zorgen we dat mensen buiten Amsterdam er weet van krijgen.

Maar ook het bedrijfsleven is een belangrijke speler om te betrekken. Sport biedt kansen voor maatschappelijk ondernemen en kan effectief ingezet worden als marketing kanaal. De Stichting Topsport Amsterdam, die al een eigen businessclub heeft met inmiddels 90 partners, heeft een marketingplan opgesteld om meer bedrijven te interesseren voor topsportevenementen.

Hoe gaan we dit organiseren?

In 2014 staat de bestuurlijke reorganisatie op stapel. Wij willen daar op anticiperen door meer te gaan opereren als één Amsterdam. Dit geldt in de eerste plaats voor het topsportbeleid. De centrale stad heeft de regie. Maar ook andere terreinen, zoals het beheer en de exploitatie van sportaccommodaties, willen we meer centraliseren. De samenhang tussen het Sportplan en de lokale sport- en beweegplannen zullen verder versterkt worden. In de uitwerking van de scenario's die voortvloeien uit de één-stad-één-opgave zal een nieuw organisatiemodel worden voorgesteld.

Op dit moment dient de uitvoeringsorganisatie SportService Amsterdam, die gehuisvest is in de Sporthallen Zuid, als centraal informatiepunt sport en als serviceorganisatie voor (breedte)sportverenigingen.

Tenslotte

Bij de uitvoering van het Sportplan zijn veel organisaties betrokken. Deze zijn bij de desbetreffende onderdelen in het plan genoemd. Niet genoemd is de Sportraad. Dit is een onafhankelijk adviesorgaan dat in de jaren vijftig door de gemeenteraad in het leven is geroepen om gevraagd en ongevraagd te adviseren over het sportbeleid in Amsterdam. Dat zullen ze ook de komende vier jaar blijven doen.

Bijlage 1 Doelstellingen en inspanningen

D O E L S T E L L I N G E N

In 2016 willen we de volgende doelen verwezenlijkt hebben:

I Alle Amsterdamse kinderen bewegen een uur per dag

II 80% van de Amsterdamse kinderen doet wekelijks aan sport

III Minimaal 50% van de Amsterdamse kinderen in ieder stadsdeel sport bij een sportvereniging of een andere sportaanbieder

IV 55% van de leerlingen voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs is lid van een sportvereniging of een andere sportaanbieder

V 60% van de volwassen Amsterdammers voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond bewegen

VI 75% van de volwassen Amsterdammers doet wekelijks aan sport

VII 25% van de Amsterdammers is lid van een sportvereniging

VIII Een topsportklimaat dat excellente prestaties mogelijk maakt

IX Sportinfrastructuur is kwantitatief en kwalitatief op orde

Inspanningen

Bij doelstellingen I t/m IV

- Uitbreiding van het aantal gymnastieklessen door vakleerkrachten in groep 3 t/m 8 van het basisonderwijs;
- Uitbreiding van het aantal Jump-in scholen van 70 in 2013 tot 100 in 2016, inclusief voorschool;
- Op de JUMP-In scholen krijgen alle kinderen in groep 1 t/m 8 twee keer per week gymnastiekles van een vakdocent;
- Vakdocenten worden ondersteund bij het geven van Motorische Remedial Teaching (MRT) door een implementeerbare MRT scan en MRT cursussen;
- Ouderbetrokkenheid vergroten bij het sport- en beweegaanbod aan de kinderen;
- Aanbod van buitenspeel-programma's op scholen tijdens de pauzes wordt uitgebreid;
- Het opleiden van overblijfkrachten om spelen en bewegen beter te kunnen leiden;
- Het programma Topscore DOiT op de 10 VMBO scholen in 2013 uitbreiden naar de 30 VMBO scholen in 2016 waar de problematiek van overgewicht het grootst is;
- Inzet buurtsportcoaches bij sportstimuleringstrajecten in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, welzijn en jeugdzorg;
- Naschools aanbod op scholen waar minder dan de helft van de kinderen lid is van een sportvereniging;
- Kennismakingsactiviteiten voor alle basisscholen;
- Naschools sportaanbod gericht op doorstroom naar sportverenigingen en sportaanbieders op scholen waar minder dan de helft van de kinderen lid is van een sportvereniging;
- Zowel bij naschools sportaanbod PO en bij Topscore voor niet-sportminded kinderen beweegaanbod verzorgen i.p.v. sportaanbod;
- Continuering jongerensportprogramma Topscore (voortgezet onderwijs) met speciale aandacht voor scholen waar minder dan 50% van de leerlingen wekelijks sport
- Continuering sportstimuleringstrajecten in het (voortgezet) speciaal onderwijs;
- Begeleiding op sport- en speelplekken in de wijken zoals bij Cruijff Courts en Krajicek Playgrounds zodat kinderen daar veilig kunnen sporten en spelen (in samenwerking met DWI, participatietrajecten)

Bij doelstellingen V t/m VI

- Continuering van leefstijlinterventies, gericht op achterstandswijken
- Continuering beweegactiviteiten voor 65-plussers
- Continuering sportstimulering aangepast sporten, onder meer door de vervoersrgeling naar uitwedstrijden
- Inzet van buurtsportcoaches bij leefstijlinterventies, bewegen voor ouderen en aangepast sporten;
- Scholing van buurtsportcoaches voor bovenstaande doelgroepen;

- Gehandicaptensport zien als een 8e focussport, naast breedtesport ook richten op topsport;
- Sportaanbieders aanmoedigen om tijdens sporturen van kinderen, ook sportaanbod te verzorgen voor de ouders.

Bij doelstelling VII

- Continuering van inzet van combinatiefunctionarissen bij scholen en sportverenigingen;
- Maatregelen op maat om groei (en ledenbehoud) van sportverenigingen te faciliteren. Bijvoorbeeld om maatregelen te nemen om mogelijke wachtlijsten te verminderen of te voorkomen;
- Ondersteuning van sportverenigingen om jeugd in de puberleeftijd (rond 15 jaar) te behouden voor de clubs;
- Acties ter bevordering van een veilig sportklimaat onder meer door:
  - het voetbalconvenant uitbreiden met zaalvoetbalverenigingen;
  - uitvoering van het landelijke project "In veilige handen" ter preventie van seksuele intimidatie;
  - het aantal vechtsportaanbieders/verenigingen met een Fight Right keurmerk uitbreiden;
- Versterken bestuursstructuur van sportverenigingen
- Continuering van de Bijzondere Subsidieverordening voor aanpassing aan verenigingsaccommodaties,
- Continuering en uitbreiding van de centrale indeling en verhuur van sportaccommodaties aan sportverenigingen

Bij doelstelling VIII

- Jaarlijks wordt aan minimaal 4 grote topsportevenementen een side eventsprogramma gekoppeld voor de jeugd, kinderen uit het speciaal onderwijs en sporters met een beperking;
- Het CTO Amsterdam faciliteert in 2016 acht bonden en twee fulltime paralympische programma's.
- Alle in Amsterdam wonende of trainende topsporters en topsporttalenten erkend door het NOC/NSF kunnen advies, begeleiding of andersoortige ondersteuning aanvragen bij Stichting Topsport Amsterdam;
- Stichting Topsport zorgt in samenwerking met topsportverenigingen ervoor dat jeugdige talenten zich verder kunnen ontplooien;
- In 2016 is het samenwerkingsverband "Team Amsterdam" tussen gemeente, sportinstellingen, (wetenschappelijk) onderwijs en het bedrijfsleven uitgebreid tot 7 partijen. Kennis en kunde wordt gebundeld om een structurele bijdrage te leveren aan de sport in de breedste zin van het woord in Amsterdam;
- Jaarlijkse huldiging van Amsterdamse kampioenen en inzet van een aantal van deze kampioenen om als rolmodel te fungeren voor de jeugd;
- Het steunen van jaarlijks terugkerende topsportevenementen zoals de TCS Amsterdam Marathon, Copa Amsterdam en Jumping Amsterdam;
- Het steunen van de (top)sportevenementen in de periode 2013-2016:
  - 2013: UEFA Europa League Finale, IRB World Series Women Rugby Sevens, EK Squash en BMX Amsterdam Redbull
  - 2014: WK Roeien, Major League Baseball Amsterdam series, WK

aangepast Roeien
- 2015: voorronde WK beachvolleybal
- 2016: EK atletiek

- Voor de periode 2017-2020 worden 4 nationale strategische evenementen binnengehaald;

Bij doelstellingen IX

- Sportievere inrichting van de openbare ruimte, een beweegvriendelijke omgeving en veiligere fiets- en wandelroutes naar speelplekken en sportparken (in samenwerking met DRO en de stadsdelen);
- Een sportieve signatuur voor de Sporttas
- Uitbreiden van de centrale regie op verhuur van sportaccommodaties;
- Een efficiëntere beheer- en exploitatiesystematiek voor sportparken;
- Uitbreiding basissportvoorzieningen zoals hockeyvelden, tennisbanen, sporthallen en zwemwater;
- Vergroten van de gebruiksmogelijkheden kleinschalige sportvoorzieningen in de wijk;
- Continuering van het subsidiëren en beheer van specifieke sportaccommodaties zoals de Sporthallen Zuid, de Jaap Edenbaan en het Amsterdamse Bos;
- Aanpassingen aan het Olympisch Stadion voor het EK atletiek 2016.

Bijlage 2 Resultaten Sportplan 2009-2012

1. Focus

De term *focus* speelt een belangrijke rol in het Sportplan 2009-2012. In ons beleid werkte sport als brandpunt tussen zorg, onderwijs, jeugd, burgerschap en diversiteit, ruimtelijke ordening, economie en werk en inkomen. Met sport hebben we daardoor resultaten kunnen boeken op het gebied van o.a. gezondheid, welzijn en economie. En deze portefeuilles hebben op hun beurt veel bijgedragen aan het sportbeleid[8].

Ook hebben we duidelijke keuzes gemaakt in de sporten die onze aandacht krijgen. Met als doel enkele takken van sport in Amsterdam naar een hoger niveau te tillen, hebben we zgn. focussporten gedefinieerd[9]. Op dit moment zijn dat: atletiek, basketbal, hockey, roeien, tennis, voetbal en zwemmen. Dit zijn olympische takken van sport, waarin we in de top meedraaien en ook in de breedte goed worden beoefend. Deze sporten worden over de hele linie, van breedte tot top, extra gefaciliteerd. Daarbij horen ook verbetering van de beschikbaarheid van accommodaties en de acquisitie van topsportevenementen. Met de desbetreffende sportbonden zijn we gekomen tot een gezamenlijke aanpak van breedte tot top.

2. Jeugd

In het Sportplan 2009-2012 hebben we prioriteit gegeven aan de jeugd. De inzet van combinatiefunctionarissen was daarbij essentieel. De volgende resultaten springen eruit.

- Groei van het aantal basisscholen met een vakleerkracht van 90% naar 93%.
- Groei van het aantal basisscholen waar wij kennismakingsactiviteiten in diverse takken van sport aanbieden, van 134 naar 187.
- Groei van het aantal scholen met een naschools sportaanbod van 89 naar 166.
- Groei van het aantal scholen met een schoolsportvereniging van 15 naar 56.
- Groei van het aantal deelnemers aan wekelijkse sportactiviteiten van het jongerensportprogramma Topscore van 3000 naar 4200 (Voortgezet Onderwijs). Het aantal deelnemers aan kennismakingsactiviteiten (praktijkonderwijs en VMBO) steeg van 10.000 naar 11.000.

[8] Peilmoment van de resultaatmeting was het voorjaar van 2012
[9] Een onafhankelijke toetsingscommissie adviseert ons op basis van objectieve criteria vierjaarlijks over de keuze van takken van sport.

- Start van Topscore Do-it (programma gezonde voeding en beweging) op 11 VMBO-scholen.
- Groei van het aantal sportactieve scholen in het basisonderwijs van 36 naar 55 en in het voortgezet onderwijs van 11 naar 16.
- Groei van het aantal scholen voor speciaal onderwijs dat aan sportstimuleringstrajecten deelneemt van 8 naar 20.
- Groei van het aantal scholen met het beweegprogramma Jump-in op basisscholen met lage sociaal-economische status (SES) van 49 naar 70.
- Invoering van het leerlingvolgsysteem op 70 Jump-in scholen, plus op 16 andere geïnteresseerde scholen.
- Op 47 basisscholen ook motorische remedial teaching (MRT) in Jump-in.
- Uitvoering op alle Jump-in scholen van programma's gezonde voeding (GGD) en op 45 Jump-in scholen van Schoolgruiten (programma voor groente- en fruitconsumptie).

3. Volwassenen

Voor volwassenen hebben we samen met de stadsdelen het volgende gedaan.

- We hebben financiële bijdragen aan stadsdelen verstrekt voor activiteiten in het kader van Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO).
- Stadsdelen werken vaker dan voorheen samen met commerciële aanbieders.
- 15 extra sportverenigingen zijn financieel ondersteund voor aangepast sporten.
- We hebben samen met de stadsdelen beweeggroepen gesubsidieerd.
- In de meeste stadsdelen zijn gecombineerde leefstijlinterventies ingevoerd, waarvoor begeleiders zijn opgeleid.
- Het aantal deelnemers aan beweegtrajecten voor inactieve, moeilijk bereikbare volwassenen is flink gestegen, en hiervoor zijn begeleiders opgeleid.

Tevens hebben we de afgelopen jaren ons sportstimuleringsbeleid voor aangepast sporten voortgezet, gericht op gehandicapten en chronisch zieken. Sportverenigingen kunnen een beroep doen op subsidie (Bijzondere Subsidieverordening Aangepast Sporten) en op ondersteuning/advies. In 2012 is een nieuwe Wegwijzer Aangepast Sporten uitgegeven.

4. Sportverenigingen

Onze missie om de sportverenigingen in Amsterdam maatschappelijk actief te laten zijn, hebben we vormgegeven door:

- De inzet van 66 fte[10] combinatiefunctionarissen, werkzaam op het snijvlak van school en sportvereniging.
- Een stijging van het aantal verenigingen dat jaarlijks meewerkt aan onze participatiedoelstellingen, van enkele tientallen in 2009 naar ruim 200.
- De instelling van een gemeentelijk coördinatiepunt voor de advisering van sportverenigingen (SportService Amsterdam[11]).

Verschillende middelen die in de jaren voor 2009 werden ingezet, zijn daarnaast gehandhaafd:

- Centrale indeling en verhuur van de sporthallen aan sportbonden en sportverenigingen (avonduren en weekend).
- Uitvoering van de Bijzondere subsidieverordening voor (aanpassing aan) verenigingsaccommodaties, op grond waarvan sportverenigingen subsidie kunnen krijgen voor de (her)bouw en aanpassingen aan hun club- en kleedaccommodatie, lichtinstallaties en kunstgrasvelden.
- Uitvoering van de Bijzondere subsidieverordening buitenschools sportgebruik van gymnastiekaccommodaties (huursubsidie).
- Uitvoering van diverse regelingen: a) waarderingssubsidies voor toernooien en evenementen; b) compensatie voor OZB van watersportverenigingen; c) bijdragen aan het vervoer van jeugdteams naar uitwedstrijden, en d) een subsidieregeling ter compensatie van de meerkosten van aangepast sporten (Bijzondere subsidieverordening aangepast sporten).
- Van oudsher rekenen we voor de verhuur van veel gemeentelijke basissportvoorzieningen een niet-kostendekkend tarief. Dit heeft als doel de contributies van de sportverenigingen laag, en zodoende de sportbeoefening voor alle Amsterdammers betaalbaar te houden.

[10] Dit was het aantal fte in het voorjaar 2012, inmiddels (december 2012) is dat 92,5 fte
[11] Onderdeel van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, zie verder hoofdstuk 5 Organisatie

5. Topsport

Voor topsport hebben we de driehoek van talentontwikkeling, accommodaties en evenementen versterkt:

- Voor de ondersteuning van topsporters en talentontwikkeling hebben we - naast de al bestaande ondersteuning vanuit het Olympisch netwerk door de Stichting Topsport Amsterdam - vooral gekoerst op accreditatie als Centrum voor Topsport en Onderwijs[12] (CTO Amsterdam). Dat is gelukt. Het CTO Amsterdam is operationeel en huisvest programma's van acht sportbonden met vijftien fulltime trainingsprogramma's en circa tweehonderd sporters.
- Wij hebben onze inzet om topsportevenementen binnen te halen de afgelopen jaren met succes geïntensiveerd. Ook voor de jaren na 2012 is al een aantal belangrijke evenementen binnengehaald, zoals de finale van de Europa League 2013, het prestigieuze vrouwen Rugby Sevens World Series 2013, het WK Roeien in 2014 (tevens WK Aangepast Roeien), WK Beachvolleybal 2015 en het EK Atletiek in 2016.
- Er is extra aandacht gegeven aan de zeven focussporten voetbal, atletiek, zwemmen, roeien, hockey, basketbal en tennis. Dat heeft o.a. geresulteerd in de acquisitie van diverse topsportevenementen in deze takken van sport.
- We hebben diverse succesvolle initiatieven genomen om het bedrijfsleven nauwer bij de sport te betrekken.

6. Sportinfrastructuur

De missie van dit onderdeel in het Sportplan 2009-2012 was: *Een sportieve en beweegvriendelijke openbare ruimte en kwalitatief betere sportvoorzieningen.*
De belangrijkste resultaten zijn:

- Er zijn tal van speelplekken en speelpleinen opgeknapt, Cruyffcourts aangelegd en verschillende loop- en fietsroutes gerealiseerd.
- Er zijn flink wat kunstgrasvelden voor voetbal en hockey bijgekomen.
- Er zijn diverse nieuwe accommodaties opgeleverd.
- Op vier zgn. topparken zijn extra kwaliteitsmaatregelen genomen, deels gericht op fysieke infrastructuur, deels op parkmanagement.

[12] Locatie waar topsporters kunnen wonen, studeren en sporten, onder optimale randvoorwaarden.

- Er zijn pilots uitgevoerd met eigentijdser beheer van sportparken (verhuur per dagdeel i.p.v. seizoen).
- Circa 50% van de gymzalen wordt gebruikt voor naschoolse sportactiviteiten.

Verschillende middelen die in de jaren voor 2009 werden ingezet, zijn daarnaast gehandhaafd:

- Sportaccommodatiebeleid gericht op voldoende en kwalitatief goede basissportinfrastructuur, zoals door uw raad vastgesteld in het Sportaccommodatieplan 2006.
- Beheer of subsidiëring van enkele specifieke accommodaties zoals Sportpark Amsterdamse Bos met het Wagener Stadion, de Bosbaan, de Sporthallen Zuid, de Jaap Edenbaan en het Max Euwecentrum.

7. Conclusie: pure winst

Terugkijkend mogen we zeer tevreden zijn met wat in de afgelopen jaren bereikt is. Landelijk krijgen we veel waardering voor het RIVM-gecertificeerde beweegprogramma voor basisscholen Jump-in. Het ziet er zelfs naar uit dat de groei van het aantal kinderen met overgewicht tot staan gebracht is. Het voor Jump-in ontwikkelde leerlingvolgsysteem (LVS) vindt overal navolging. Met ons jongerensportprogramma Topscore laten we zien dat we de landelijke trend kunnen keren dat jongeren vanaf of een jaar vijftien afhaken: deze jongeren willen wel degelijk graag sporten. Scholen en sportverenigingen zijn tevreden met de combinatiefunctionarissen, waarvan wij er vergeleken met andere gemeenten de meeste hebben ingezet. Er is de afgelopen jaren een aantal prachtige sportaccommodaties opgeleverd. We huisvesten een van de vier Nederlandse Centra voor Topsport en Onderwijs. Ook zijn we weer gastheer geweest van veel mooie evenementen zoals het WK-roeien onder 23 jaar, het EK Handboogschieten, de Daviscup Tennis (2x) en het Invacare Wheelchair Tennis Masters Doubles (WK Roelstoeltennis) en andere. Dergelijke evenementen hebben economische impact en zijn goed voor het imago van Amsterdam als gastvrije sportstad. Bovendien zijn door de side-events ook veel kinderen enthousiast gemaakt voor sport. Voor de komende jaren staat een aantal geweldige evenementen op het programma, zoals de finale van de Europa League 2013, Rugby Sevens World Series 2013, het WK Roeien in 2014 (tevens WK Aangepast Roeien), WK Beachvolleybal 2015 en het EK Atletiek in 2016. Allemaal pure winst.